

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 6-tej
wieczorem.

PRENUMERATA wyno-
si w Krakowie: miesię-
cznie 2 kor., kwartalnie
kor. 6, za jednorazowe
zanoszenie do domu do-
placa się 40 hal., za dwu-
razowe 60 hal.

Na prowincji: miesię-
cznie kor. 2 hal. 70, kwar-
talnie kor. 8. W państwie

Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za
wrazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

Osobna prenumerata na
wydanie wiecz. wycsi
miesięcznie w miejscu
z odnośnikiem do domu
1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wie-
czorny 4 hal. Listy pie-
niężne przekazy na prenu-
meratę i insraty, franco
do Administracji „Głosu
Narodu“. — Prenumeratę
oprócz upoważnionych a-
gencji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w obrębie
monarchji i w państwie
niemieckim. Reklamacje

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

nieopieczowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisy redakcja niezwra-
ca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnem ismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 h. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuję we Lwowie S. Sokółowski, Peszaj H. Usmann, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukas, M. Schalek, E. Braun, Kutscher & Schlerl, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie. J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Jones & Cie.

Nr. 306.

Kraków, czwartek 11 lipca 1907 r.

Rok XV.

Zaostrzenie się sporu językowego.

WIENIEN, 10 lipca.

(z. c.) Zupełnie niespodzianie sprawa protokołowania mów niemieckich natrafia na opór tak Niemców, jak i Czechów. Br. Bek, dotychczas tak szczęśliwy w rozwiązywaniu wszelkich politycznych zawiłości, natrafił obecnie na trudności, które polityczny widnokrąg mącą.

Jak wam z telegramów wiadomo, Niemcy za wpływem ministrów Pradege i Derschattya po długich debatach przyjęli w zasadzie wnioski prezidenta ministrów.

Zdawało się, że grupa radykalistów, i agraryszu czeskich, opuszczona przez młodoczechów i Polaków, tak samo przyjmie modus vivendi u tworzony przez bar. Becka tembardziej, że w istocie, w obecnym stanie rzeczy, żądania językowe stawiane przez grupy czeskie, musiałyby na dłuższy przeciąg czasu unieruchomić działalność parlamentarną. Nie trudności więc techniczne i finansowe, na które prezydent ministrów może zbyt ni nacisk kładzie, lecz unieruchomienie na długi przeciąg czasu wszelkiej pozytywnej pracy, były powodem, że tak Polacy jak młodoczesi zgodzili się na propozycje rządu.

Tymczasem, wbrew wszelkim przypuszczeniom radykali czescy postawili dziś rano ultimatum, że jeżeli do 5 popołudniu sprawa językowa nie zostanie załatwioną, rozpoczną natychmiast obstrukcję.

A nie jest to groźba tylko. Agrarjusze mają już przygotowanych 51 (!) wniosków nagłych, które w razie nieprzyjęcia ich żądań, złożą na stole prezydenta Izby. Znaczą to, ubezpieczenie dyskusji budżetowej, zabicie normalnej pracy parlamentarnej.

W skutek tego dzisiejsze posiedzenie Izby było, mimo namiętej mowy prezesa klubu socjalistów, dr. Adlera zupełnie mdłe. Ciężkość sytuacji przeniosła się ze sali posiedzeń na kuluary i pokoje konferencyjne.

Wszędzie przebiega żywe zaniepokojenie; wprawdzie niektórzy posłowie mniemają, że radcykali grożą tylko, by rząd przestraszyć, nie odważą się zaś na wykonanie swej groźby, gdyż oburzyłoby na siebie nietylko cały parlament, ale i wszystkie ludy Austrii, które oczekują od swych zastępców pozytywnej i intensywnej pracy, są to jednak zdaje się, złudzenia optymistyczne.

W południowych godzinach zainterpelowałem kilku posłów z klubu polskiego, chrześcijańsko-socjalnego i młodoczeskiego, jak się za patrują na obecną sytuację...

Wszyscy bez ogródek zaznaczyli, że tacy ludzie jak Klofac, Fresl i inni, mogą odważyć się na wszystko. Obawa ta jest tem prawdopodobniejszą, gdyż równocześnie postawią oni tak popularne w Czechach i Morawie wnioski, jak założenie uniwersytetu czeskiego w Bernie, oraz wprowadzenie urzędowego języka czeskiego w obu prowincjach.

W każdym razie parlament ludowy, po 3 tygodniowej działalności jest już silnie zachwiany.

Zewsząd głoszą, że rząd stanowczo nie pousunie się ani kroku dalej w swych ustępstwach.

Jakaż jest więc droga wyjścia? Posłowie, lubujący się w sensacyjnych pogłoskach, rozsiewają najdziwaczniejsze wieści, rozwiązanie parlamentu, rozpisanie nowych wyborów, przywrócenie do życia par. 14.

Wytrawniejsi politycy wzruszają na te wieści lekceważąco ramionami, jednak zaprzeczyc się nie da, że w obecnym sporze nader trudno o jakie porozumienie pomiędzy walczącymi partiami.

Jeżeli zatem Česi nie ustąpią, ewentualnie br. Beck nie wynajdzie innych warunków, nie ma ani mowy o dalszem prowadzeniu dyskusji budżetowej. (Według ostatnich telegramów, radykaliści czescy „prowizorycznie“ przyjęli propozycję rządu. Przep. red.)

—oooooooooooooooooooo—

Korespondencye.

WIENIEN, 10 lipca.

Gościnny występ p. Markowa w parlamencie, wywołał pewną sensację, i będzie miał może następstwa polityczne. Przedewszystkiem w klubie czeskim zarządzenia dra Zaczka, który odebrał głos drowi Markowowi, nie zyskały ogólnego uznania. Radykaliści i tzw. narodowi socjaliści (Klofac, Fresl itd.) wzięli wprost za złe prezydentowi jego wystąpienie, i zwrócili się z demostacyjnymi powinszowaniami do dra Markowa. Drugi Moskalfil p. Hlibowiecki, ma na jutrzejszem posiedzeniu wniesić interpelację do prezydenta z powodu zajęcia z drem Markowem, i wygłosi ją po rosyjsku i po... czesku. Ciekawa rzecz jakie stanowisko zajmie dr. Weisskirchner w tym filologiczno-etnograficznym konflikcie „Ukraińcy“ są mocno niezadowoleni, i obchodzą postów różnych stronnictw zapewniając ich, że oni jedni są prawdziwymi przedstawicielami narodu ruskiego od Sanu aż po Kaukaz... Z tego powodu dzienniki tutejsze zamieszczają zupełnie serwo pisane artykuły o Rosyanach i Rusinach, z których przebiega się po większej części wielka ignorancja. Jedno z pism tłumaczy, że p. Markow przemawiał... makaronizmem, mieszając słowa ruskie i rosyjskie, — nie wiem tylko czy to ma być pochwała czy nagana...

Cały ten epizod rosyjski odbija się z pewnością głośnie echem w szowinistycznej prasie rosyjskiej.

Nagłość wniosku socjalistycznego o wprowadzenie powszechnego głosowania przy wyborach do sejmu odrzuciła izba dość znaczną większością. Wszyscy autonomiści byli mu przeciwni. Socjalistów poparli tylko Rusini, syoniści i liberali niemieccy. Znamienna kombinacja!

Dyskusja nad prowizoryum budżetowym zapowiada się bardzo obszernie. Przemawiać będą przedstawiciele wszystkich stronnictw z wyjątkiem może Czechów, ciągle jeszcze skazanych na milczenie. Będzie to rozprawa programowa, więc i mowcy Koła polskiego rozwiną nasze najbliższe postulaty narodowe i ekonomiczne. Zabierze także głos p. Stapiński, który będzie miał pierwszy raz sposobność przemawiać w obec inteligentnych słuchaczy.

PETERSBURG, 8 lipca.

Przywódcy francusko-rosyjskie wisi na włosku! Baromet sfer biurokratycznych „Nowoje Wremia“ już wyśpiewało mu pieśń pogrzebową. Jednocześnie daje się uczuć „serdecniejsza“ nuta w stosunkach prusko-rosyjskich. Jak twierdzą nawet, ma nastąpić wkrótce zjazd Mikołaja z Wilhelmem. Z pewnością dwaj bratankowie w równej mierze tęskniący do błogich czasów, kiedy to jakieś tam parlamentaryzmy nie psuły im humoru będą mieli dużo sobie do powiedzenia i do... gratulowania. Jeden „zwyciężył“ działwę poznańską, drugi — stworzył specjalną „konstytucję“ dla „Priwislinja“ i odpędził groźne widmo autonomji polskiej. Ta wspólna radość wzdra hakaty i najwyższego protektora „istotno ruskich“ ludiej, będzie niewątpliwie podkładem do nowych więzów „sympatii“ pomiędzy Prusami a Rosją, i do nowych zbrodni antypolskich!

Niema się co lądzić. Rosyjską polityka państwa toczy się teraz pod znakiem „prawdzych“ Rosyan. Ich czarnosecinowe plany stają się jeden po drugim, rzeczywistością. Rosyjscy „posłowie“ z Polski, ograniczenie praw „obcoplemieńców“ do Dumy, zerwanie przymierza z przedstawicielką „zgnitego“ Zachodu z Francją — to spełnienie najgorętszych życzeń „czarnej sotni“. To też Związek narodu rosyjskiego, organizujący zamachy na Wittego za „zdradę“ (tj. manifest październikowy) tryumfuje. „Moskiew. Wied.“ z entuzjazmem wołają, że na czele rewolucyjnej „czarnej sotni“ stanął obecnie sam Mikołaj II! „O samowładztwie z wysokości tronu — tryumfuje organ eks żyda Gringmutha — rozległy się jasną, niewzruszone słowa „Samowładztwo pozostanie takim, jakim było za dawnych czasów.“ „Wyrazu „konstytucya“ monarcha ani w manifestach, ani w ukazani w najwyższych odpowiedziach ani razu nie użył i — jesteście tego pewni — nigdy (1) nie użyje. Co się zaś tyczy rzekomego ograniczenia władzy samowładczej, nie mogącej jakoby wydawać praw bez aprobaty Dumy, to cesarz dobitnie dowiódł (!) że jest ona nieograniczona, wydając własną władzą nowe prawo wyborcze.

Nam nie wierzono, nam wymyślano, nas obrzucano potwarzami, nam zarzucano, że jesteśmy „rewolucjonistami z prawicy“, że „idziemy przeciwko cesarzowi“ — teraz zaś wszyscy muszą się przekonać, że sam cesarz idzie do nas, że cesarz — z nami! Teraz nasi administratorowie duchowni, cywilni i wojskowi, nie mogą przeskądzać, lecz pomagać nam do wykonania woli cesarskiej — „służyć za pewną podporę“ cesarzowi i w tym celu „zespolic się ściślej“ i „zwiększać naszą energję“. Teraz dla wszystkich jest prawdą niezłomną, że cesarz jest ze związkiem narodu rosyjskiego! To też niechaj wszyscy pamiętają, że iść przeciwko związkowi narodu rosyjskiego — to znaczy iść przeciwko cesarzowi!

Jasno i dobitnie! Teraz, gdy „czarna sotnia“ urządzi pogrom, będzie to tylko „spełnienie woli monarszej“, a kto sprzeciwi się chuligańskim pogromom, ten idzie przeciw carowi!

Ładny okres „konstytucyj“ przeżywamy obecnie! A położenie jest tem tragiczniejsze, że nie widać z niego żadnego wyjścia. Reakcyja weiska się i w niektóre warstwy społeczeństwa. Zjazd ziemski w Moskwie, jest jaskrawym tego dowodem. W roku 1904 ziemcy na kongresie petersburskim rzucili pierwsze jawne żądanie

konstytucji i reform wolnościowych. Dziś, ci sami ziemcy, z wyjątkiem nielicznej grupy kadetów, na zjeździe moskiewskim stanęli w szeregu najskrajniejszej reakcji. Obrady, jakie się tam toczyły były wprost skandalem i hańbą szlachty rosyjskiej. Na jakim poziomie stał ów czysty zjazd ziemski, daje pojęcie memoriał złożony rządowi i podpisany przez większość uczestników kongresu. Oto zasadnicze punkty memoriału.

- 1) Ustanowienie żalaznej dyktatury.
- 2) Do czasu zupełnego uspokojenia Rosji, nie należy ogłaszać żadnych nowych wyborów do Dumy.
- 3) Ogłoszenie manifestu, w którym byłyby wymienione przyczyny, dla których wstrzymano urzeczywistnienie reform i wyliczone szczegółowo wszystkie akty rewolucyjne.
- 4) Ustanowienie jaknajsurowszej cenzury dla prasy rewolucyjnej i opozycyjnej.
- 5) Hojne zapomogi dla prasy patryotycznej (czytaj czarnosecinowej).
- 6) Ścisły dozór nad oficerami.
- 7) Oddanie władzy prawodawczej Radzie państwa, która powinna być czynną po rozwiązaniu Dumy.

Na takie „recepty“ dla uzdrowienia Rosji zdobyli się członkowie moskiewskiego zjazdu ziemskiego.

Czy jednak istotnie, jak twierdzą niektórzy ów skandaliczny zjazd ma być przedsmakiem tego, czem będzie Duma zwołana na podstawie nowej ordynacji wyborczej? Jak zapewniają ludzie obeznani ze stosunkami, jest to pogląd zbyt pesymistyczny. Choć prądy reakcyjne rzeczywiście wzmogły się w sferach ziemiańskich, czego dowodem są wybory do ziemstw, czarnosecinowy charakter ostatniego kongresu nie jest bynajmniej miarodajnym. Zjazd ziemski w Moskwie zwołano jeszcze podczas istnienia Dumy. To też kadeci i bardziej radykalne żywioły ziemiaństwa ignorowały go, uważając jedynie Dumę, za przedstawicielkę dążeń narodu. Rezultatem tego pojechali jako delegaci ziemstw do Moskwy najskrajniejsi reakcyoniści.

Wogóle trzeba stwierdzić, że co do składu trzeciej Dumy panuje powszechnie jak najwięk-

szy optymizm. Wszyscy niemal uznają za fakt niewątpliwy, że i nowa Duma będzie opozycyjną i nie stanie się narzędziem w rękach biurokracji. W myśl tego optymizmu i kadeci nie tracą nadziei szykując się gorączkowo do wyborów. Sojusz tego stronnictwa z Październikowcami, o którym tak szeroko rozpisywała się prasa tutejsza, spełnił na niczem. Niewątpliwie w szeregach tego stronnictwa jest wielu zwolenników takiego bloku, na czele których stoi były redaktor „Oswożenie“ Struwe. Dyscyplina partyjna jednak zwyciężyła i stronnictwo konstytucyjno-demokratyczne postanowiło prowadzić kampanję wyborczą samodzielnie. Wszelkim w tym względzie pogłoskom kładzie kres odezwa kadetów, która oświadcza kategorycznie:

„Uważając za swoje zadanie zdobycie równouprawnienia i zmian socjalnych, a w szczególności przeprowadzenie reformy agrarnej na zasadzie przymusowego wyłączenia, partya nie godzi się z położeniem rzeczy, wytworzonym przez akt 3 czerwca i podkreśla wyraźnie różnicę istniejącą pomiędzy nią a związkiem 17 października.... Partya podąży na wybory pod hasłem dawnego programu, bez najmniejszych w nim zmian, nie szukając sprzymierzeńców ani na prawo, ani na lewo i nie zniekajając się ani jednego ze swoich żądań w imię powodzenia na wyborach.

Z tego wynika, że ogłoszony w pismach gorący apel ks. Trubeckiego do kadetów i Październikowców, wzywający te stronnictwa do solidarnej akcji wyborczej pozostanie bez skutku. I zresztą nie mogło być inaczej. Październikowcy zbyt bliscy są dążeniom, „istotnie ruskich ludziej“ aby stronnictwo istotnie konstytucyjne, mogło się z nimi solidaryzować. Czem są Październikowcy, o tem najlepiej zaświadczyły napaści ich organu na Polaków, o czem pisalem w poprzedniej korespondencji. A przecież i osławione „Nowoje Wremia“ ów stek najnikczemniejszych kłamstw, fałszów i denuncjacji i najbrutalniejszych napaści na Polaków, to także organ, sympatyzujący z Październikowcami i popierający ich kandydatów przy wyborach. Z ludźmi, którzy mają takich pro-

tektorów, jak organ chuliganów politycznych i „pogromszczyków“ szanujące się stronnictwo konstytucyjne nie może wchodzić w żadne sojusze. To też odporną postawę „kadetów“ wobec proponowanego bloku z Październikowcami należy przyjąć z uznaniem i zapisać na plus tego stronnictwa.

Na zakończenie muszę wspomnieć o ciekawym opilegu, jakim zakończył się przed krakami sądowemi głośna sprawa rewizji w polskiej kuchni studenckiej. Jak wiadomo, drobny fakt, że znaleziono tam dwa rewolwery (nb. porzucone przez studentów-Rosjan) posłużył „prawdziwym Rosjanom do poczynienia niesłychanych odkryć. „Ruskoje znania“ doniosło, że w kuchni odkryto „główną siedzibę polskiej organizacji powstańczej“. Przy tej okazji organ „istotnie ruskich ludziej“ napadł w brutalny sposób na protektora tej kuchni rodaka naszego p. Święcickiego radcę stanu i wyższego urzędnika państwowego zarzucając mu iż jest... przewodcą tej „organizacji powstańczej“. Jak się obecnie dowiaduję, p. Święcicki zaskarżył do sądu o oszczerstwo redaktora „Rusk. Znam.“ i zarazem prezesa „Związku narodu rosyjskiego“, osławionego dra Dubrowina. Będzie to proces niezmiernie interesujący. Okaze on o ile w okresie „prawdziwie rosyjskiej“ konstytucji i wymiar sprawiedliwości jest zależny od wszechpotężnej „czarnej sotni“

—○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○—

Oszustwo czy ignorancja.

Ze Lwowa piszą do nas:

Sprawa tutejszej galeryi miejskiej, dotąd niewyjaśniona jest gorszącym przykładem nieporządku, ignorancji i lekkomyślności panującej w naszym zarządzie miejskim. Pomysł założenia galeryi był niezawodnie bardzo dobrym, gdyż taka instytucja, mogłaby się przyczynić do podniesienia kulturalnego poziomu stolicy kraju... Jakże go jednak wykonano? Pierwszym wielkim czynem komisji, której

— Długo by o tem gadać. Niech ci wystarczy to co wiesz.

„A cóż na to Mitra? Czy wie?”

— Jeszczeby też? Oczywiście że niewie, gdy by wiedział toby mnie zamordował. Chociaż i tak nie boję się go teraz, nie boję. A ty Rakitka nie wspominaj mi o Dymitrze, bo mi się koło serca niedobrze robi, nie chcę o nim teraz myśleć, wolę patrzeć na Aloszę. Uśmiechnij że się do mnie gołąbku, na radość, na szczęście moje.

A co! uśmiechnął się, i popatrzył na mnie. Al wiesz Alosza, ja myślałam że zagniewałeś się na mnie za to co zrobiłam onegdaj, tam u tej wspaniałej panny. Zła byłam wtedy jak pies, ot co! A tylko że i tak nie żałuję, że się tak stało, było to niby źle, a przecież dobrze, mówiła jakby do siebie, zamysłona. Mitra opowiadał mi potem że krzyczała za mną „rozgami ją oćwiczyć“. Prawda że ją ciężko obraziłam, zaprosiła mnie i myślała że dam się nabrać, przekupić mnie chciała swoją czekoladą. Dobrze się stało! dobrze! tylko boję się wciąż czy się ty Alosza za to na mnie nie gniewasz?

— A wiesz co, mówił Rakitin serjo zdziwiony, ona się ciebie naprawdę boi, takiego kurczaka.

— Dla ciebie on kurczak, bo ty sumienia nie masz Rakitka, ot co! ja co innego, ja widzę kocham go z całej duszy, czy uwierzysz Alosza? że cię kocham.

— Ach ty bezwstydną. Słyszysz Alosza ona ci się z miłością oświadcza.

— A bo go kocham.

— A twój oficer, a wiadomość na którą czekasz?

„To co innego, a to co innego.

— Czysto babskie rozumowanie.

„Ty mnie nie drażnij Rakitka, podchwyciła z ogniem Grusza, ja kocham Aloszę całkiem inaczej. Prawda że pierwiej miałam na myśli zupełnie co innego, bo ja czasem bywam podła, ale

Bracia Karamazow.

110) (ciąg dalszy.)

— Pewnie że miałam cel, ale teraz to już przeszło, nie pora na to, ugościć go tylko chcę, nie więcej. Ja teraz zrobiłam się lepszą niż byłam. Siadać i ty Rakitka, czego stoisz? A! tyś już sam usiadł, zapomniałam że Rakitka nigdy o sobie nie zapomni. Patrz na niego Aloszka, sie dzi tam naprzeciw nas ułożony że ty dziś u mnie pierwszy. Obraził się na mnie Rakitka, niema o co. Ja dziś dobra jestem. A czego ty siedzisz taki smutny? Aloszka, bolsz się mnie czy co? pytała zaglądając mu w oczy z uśmiechem.

— Smutek ma, rangi nie przyznali, o to się dąsa, drwił Rakitin.

— Jakiej rangi?

„A jego starcowi, nie może się z tem pogodzić, że jego starzec śmierdzi.

— Co to znaczy śmierdzi? Zawsze musisz gadać jakieś głupstwa, obrzydliwości same. Milczałbyś durniu. Aloszka drogi, przyjmiesz mnie do siebie na kolana, pozwolisz posiedzieć? ot tak. Mówiąc to wskoczyła migiem na kolana Aloszy, przymilając mu się jak pieszczona koteczka i obejmując go czule za szyję. Już ja ciebie rozweselił mój ty skromny chłopaczku. Powiedz w samej rzeczy czy pozwolisz mi posiedzieć u siebie na kolanach? Nie zechcesz to zeskoczę.

Alosza siedział milczący, bojąc się prawie poruszyć, słyszał doskonale każde jej słowo, ale nie odpowiedział nic, jakby głos w nim zamarł. Nie było to jednak skutkiem wrazenia, o jakie podejrzewał go mógł taki np. Rakitin, przyglądający mu się złośliwie, że swego miejsca. Wielki ból który miał w duszy zagłuszał w nim tak całkowicie wszelkie inne uczucia, że gdyby mógł zdawać sobie sprawę z tego co się z nim działo

w tej chwili, zrozumiałby że nigdy nie był lepiej zabezpieczony, przeciw wszelkiej pokusie i zgorzeniu. Nie rozumiejąc dobrze swego stanu, uciekał on jednak pewne zdziwienie, doznając uczucia zupełnie dla siebie nowego, które rozdziło się w nim w tej chwili. Znikł gdzieś bez śladu ów bezgraniczny strach, jaki budziła w nim dawniej każda kobieta, a przedewszystkiem ta, która siedziała w tej chwili na jego kolanach, obejmując go za szyję. Czując ciepło jej uścisku, nie był ani odrobinę wzruszony, a tylko myślał o niej z pewnego rodzaju życzliwą ciekawością.

— Daj pokój tym głupstwom, krzyknął ze swego miejsca Rakitin, a lepiej każ podać szampana, jakieś mi to dawno przyrzekła, zakład wygrany.

— A prawda, prawda. Wiesz Alosza, ja mu za ciebie obiecałam szampana prócz innych rzeczy. Niech będzie szampan. Fenia biegaj do piwnicy i przynieś butelkę szampana z tych które tu Mitra niedawno przysłał. Choć skapa jestem ale nie pożałuję tej butelki oczywiście nie dla takiego grzyba, jak ty Rakitka, a dla niego dla mego królewicza. Chociaż zupełnie co innego mam teraz w głowie, ale i tak ucieszę się trochę z wami, co tam! pohulać się chce.

— Cóż takiego możesz mieć w głowie? o czem ciągle wspominasz? jakiej to czekasz wiadomości? Cóż to sekret? pytał ciekawie Rakitin, udając że nie słyszy docinków jakich mu nie szedzia Grusza.

— Ech! żaden sekret, wiesz i ty dobrze o co chodzi, odpowiedziała Grusza, wciąż przytulona do Aloszy. Oficer jedzie, wiesz, mój oficer.

— Słyszałem coś o tem, ale czyżby był tak blisko?

— Jest już w Mokroje, i stamtąd przyszła mi wkrótce pośtańca z listem. Czekam tu właśnie na to.

— Oho! a czemuż to zjechać się chcecie w Mokroje?

MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego

założona w 1841r.
Kraków, ul. Sław.
kowska 26 poleca

MIÓD STOŁOWY LEKKI, BUTELKA 50 CT.
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUTELKA 60 CT.
MIÓD WYTRAWNY . . . BUTELKA 70 CT.

MIÓD KURACYJNY . . . BUTELKA 80 CT.
MIÓD ESSENCYA . . . BUTELKA 1 ZŁR.
MIÓD KOPOWIEC, BUTELKA 1 ZŁR. 20 CT.

MIÓD KASZTELAŃSKI BUT. 1 ZŁR. 50 CT.
MIÓD BERNARDYŃSKI — BUTELKA 2 ZŁR.
MALINIAKI — WISNIAKI — I DERENIAKI.

te sprawę oddano. było zakupienie zbiorów Jaowicza za 300.000 koron! Jakimi drogami ten „interes“ przyszedł do skutku, w to już trudno wchodzić, — zdaje się jednak być pewnym, że główną rolę odegrał żydowski pośrednik Dornheim, który zarobił przy tej sposobności spore faktorne... Ale to jest w porządku rzeczy. Żyd faktor pośredniczy w „interesie“, a że przytem chce obie strony wyzyskać, to już należy do jego fachu. Czego jednak trudno zrozumieć, to naiwności i łatwości osób, które dały się złapać na zapewnienia takiego „specjalisty“...

Gdy nadeszła pierwsza wiadomość o nabyciu zbiorów Jahowicza, rozrzeszono o nich najfantastyczniejsze wieści. Mówiono o istnych skarbach sztuki, i wyrażano tylko żdziwienie, że takie arcydzieła można było kupić za tak niską cenę.

Wszakże Jakowicz posiadał „prawdziwego“ Rafaela i również „prawdziwe“ obrazy kilku innych mistrzów włoskiego Odrodzenia. Ponieważ zaś obecnie, za autentycznego Rafaela, każde muzeum europejskie chętnie zapłaci nawet milion koron, więc Lwów zdobył tanim kosztem — majątek. O innych arcydziełach już niema co mówić...

Niestety! te piękne nadzieje okazały się zupełnie złudnemi. Galeria Jakowicza składa się albo z kopii różnej wartości, albo po prostu z falsyfikatów, których setki fabrykują w Wenecji i Udine specjalnie dla cudzoziemców. W obu tych miastach można nabyć za weale przystępną cenę nawet Leonarda de Vina..., a przekonano się o tem już bardzo wiele amatorów. Czy Jakowicz jest jak twierdzi „Głos“ — osławionym handlarzem starożytności, nie wiem; zdaje się że to twierdzenie bezpodstawne; ale to pewne, że nie zna się zupełnie na malarstwie. Był on dawniej dyrektorem cukrowni w Sitkowcach na Ukrainie, majątku hr. Potockiego, — i tam zbierał stare meble i starą porcelanę. Otóż ta porcelana ma rzeczywistą wartość i zasługuje na przechowanie w muzeum, zwłaszcza, że jest tam wiele polskich wyrobów, coraz rzadszych.

Natomiast już meble zwłaszcza gdańskie, budzą pewne wątpliwości, — a galeria obrazów, niewątpliwie nie ma żadnej artystycznej wartości. Gdyby to były dobre kopie, pożytek ich byłby niezaprzeczony, — ale kopie można obstarować w każdym czasie i to po cenach minimalnych, — ale wystawiać falsyfikaty nabyte za grube pieniądze, to już jest kompromitacją, na którą nawet lwowskie muzeum nie powinno się narażać.

Nie pozostaje teraz nic innego, tylko przyznać się do winy, — falsyfikaty usunąć, kopie w odpowiedni sposób oznaczyć, — a przede wszystkim wszystkie zbiory Jakowicza poddać dokładnej rewizji przez znawców, — naturalnie nie tych, — którzy je oceniali przy zakupnie. Pieniądzy wyrzuconych na ten „interes“ już miasto nie odzyska, — a za tę sumę można by przecież nabyć całe mnóstwo doskonałych polskich współczesnych obrazów.

I byłby stąd podwójny pożytek! Miasto zyskałoby od razu piękną i cenną galerję obrazów, — a polscy artyści, którzy pracują w tak trudnych warunkach, — uzyskaliby poważną i dobrze zasłużoną pomoc...

Nie chcę zarzucać niesumienności ludziom, którzy zakupno zbiorów Jakowicza przeprowadzili, ale trudno ich zastonić przed zarzutem, że postępowali niesłychanie lekkomyślnie!

—oooooooooooooooooooo—

Sprawozdanie poselskie.

Borzęcin. Na dzień 23 czerwca zapowiedział p. Jan Gotz-Okocimski, poseł na Sejm krajowy publiczny wiec w Borzęcinie. Zgotowano mu bardzo serdeczne przyjęcie. O godzinie 4 po południu wyjechała banderya z naczelnikiem gminy Wojciechem Rogożem, który przy spotkaniu powitał posła imieniem gminy. Ochotnicza straż pożarna Kółka rolniczego pod dowództwem naczelnika Józefa Solaka, oczekiwała gościa tuż za wsią, po czem w asystencji odprowadziła go na miejsce zebrań. O godz. 4 $\frac{1}{2}$ zebrało się blisko 3.000 lud-

ności na plac Jana Urbańskiego. Tutaj oczekiwała przybycia posła.

Wiec zagaił p. Franciszek Zbyszycy, kier. szk. miejscowej, dziękując najpierw obywatelom za tak liczne przybycie i zaznaczył, że serca wszystkich są dzisiaj uradowane. Powitał całym sercem posła i starostę p. Trzaskowskiego, który na wiec przybył, w końcu wznosił trzykrotny okrzyk „niech żyją“ na cześć obydwojch gości, który wszyscy z zapalem powtórzili. Następnie zaproponował na przewodniczącego wiecu ks. kanonika Ludwika Kozaka, na zastępcę Wojciecha Rogoża, naczelnika gminy, a na sekretarza Jana Lizaka, sekretarza gminnego, których zgromadzenie jednogłośnie wybrało.

P. poseł blisko w dwugodzinnej mowie wyjaśnił wyborcom szczegółowo ustawę o włościach rentowych, o założeniu biur pośrednictwa pracy, o zapomogach bezzwrotnych na budowę szkół, jakie świeżo Sejm uchwalił, o placach nauczycieli szkół ludowych, przyczem zaznaczył, że obecna ustawa jeszcze go nie zadawała, o ustawie drogowej, o regulacji rzek w Galicyi, o budowie kanałów, o zalesieniu, o drenowaniu gruntów, o przymusowej asekuracji od ognia, o ulgach podatkowych, o zrównaniu placenia datków na cele szkolne posiadaczy większej własności z włościanami i wreszcie ustawę o zapisaniu i przeniesieniu realności z rodziców na dzieci. Zaznaczył, że niesłusznem jest twierdzenie różnych demagogów, aby szlachta sama nie zrobiła nic dla ludu. Owszem wiele ustaw, przynoszących ludowi znaczne korzyści, co na przykładach dokładnie wyjaśnił, ma lud do zawdzięczenia szlachcie, która kosztem swoich (?) przychodziła w pomoc włościanom. Nie przeczy, że dużo jeszcze jest do zrobienia, że całkiem dobrze nie jest, ale ma nadzieję, że powoli wszystko zle będzie usunięte.

Przewodniczący wiecu zaznaczył, że rząd centralny zawsze po macoszemu Galicyę traktował, a Sejm co tylko mógł zrobić dla włościan, to uczynił. Zaznaczył dalej, że p. poseł swoim wpływem bardzo dużo dobrego uczy-

teraz patrzę na ciebie Alosza jak na własne su mienie. Myślałam ja o tobie nieraz już i dawniej i mówiłam sobie „ot! jak taki musi mną pogardzać“ i wtedy jakem wybiegła od tej pan ny, myślałam to samo. Mitia powie, bo on wie o wszystkim. On to rozumie. Wierzysz mi Alosza? że jak patrzę na ciebie to mię wstyd bierze i brzydzą się sama sobą i sama nlewiem kiedy mi to przyszło. Weszła Fenia i postawiła na stole tacę z odkorkowaną butelką szampana i trzema kieliszkami.

— Szampana przynieśli, zawołał Rakitin, wypij z nami Agrafio Aleksandrowna, już i tak w głowie ci szumi, jak wypijesz gotowaś puścić się w taniec. Bierz kieliszek Alosza! pokaż żeś i ty zuch, a tylko za czyje zdrowie pić będzie my, czy na wrota niebieskie?

— Jakto na wrota niebieskie?

Grusza wzięła kieliszek, Alosza również pod niósł go i usta umoczył, ale zaraz postawił znów na tacy.

— Nie! lepiej dajmy temu pokój, uśmiech nał się cicho.

„A przechwalałaś się, zawołał Rakitin.

— Kiedy tak, to i ja pić nie będę, podchwyciła Grusza, nawet mi się nie chce. Pij Rakitka sam całą butelkę, jak Alosza nie to i ja.

— Cóż za cielece czułości, oburzył się Rakitin. On przynajmniej ma zmartwienie, a ty co, on przeciwko swemu Bogu się zbutował, kiel basą się napchał.

— Cóż to znowu?

„Jego starzec umarł dziś, starzec Zosima ten święty.

— Co! zawołała Grusza, starzec Zosima umarł! Panie Boże! a ja nie o tem nie wleździałam. Przeżegnała się pobożnie. A ja co robię! Boże mój! Mówiąc to zeskooczyła z kolan Aloszy i usiadła obok niego na kanapie.

(Ciąg dalezy nastąpi.)

Francois de Nion.

Dobre czasy.

Wybraliśmy się z sąsiadem mym, Leroux, na ryby. Usadowiliśmy się nad brzegiem rzeki, nawprost wysepki i, czekając na łatwowieerne rybki, rozpoczęliśmy pogadankę.

Leroux, wskazując palcem na stromy brzeg wyspy, rzekł:

— W tem właśnie miejscu przepłynąłem Sekwane, gdy wersalczycy Gallifet'a strzelali do mnie z góry, a federaliści Dąbrowskiego walili z tyłu.... Tak, tak, jednego dnia zostałem powieszony i rozstrzelany....

— To dosyć, jak na jeden dzień.... Więc powieszono i rozstrzelano pana od razu?

— Nie od razu, ale tego samego dnia. Zresztą posłuchaj pan tej historii.

Jak panu mdże wiadomo przed wojną i podczas oblężenia Paryża miałem wędliniarnię. Dobre to były czasy. Szczur, umiejętnie przyprawiony, odgrywał wtedy z powodzeniem rolę wiewprzowiny, a ładne pieniądze płynęły do kiesze ni. Gdy się rozpoczęły awantury z Komuną, nte chciałem zamykać sklepu i prowadzić dalej handel. Niestety, pewnego pięknego dnia zjawiła się gromada komunardów, aby mię zabrać do gwardyi narodowej. Opieram się, tłumaczylem im, że nie mam ochoty mieszać się do polityki, że nie jestem stworzony na żołnierza.... Gdzie tam, zakrzyczeli mnie, że taki człowiek, jak ja, powinien być conajmniej kapitanem, a zresztą jeżeli nie przyjmę tego zaszczytu, przyklepią mnie kulami do ściany. Co było robić — wolałem brać galony. Zostałem więc kapitanem.

Zajeliśmy Neuilly, gdzie federaliści uforyfikowali się po rozpaczliwej walce pod Courbevoie. Co dzień rano rozpoczynała się strzelanina i chociaż nie wyrządziliśmy sobie wielkiej krzywdy, żołnierka weale mi się nie podobała,

tembardziej, że pragnąłem bardzo zobaczyć się z rodziną w Pontoise, bo byłem niby narzeczoną jednej z moich kuzynek, która teraz jest panią Leroux.

Pewnego rana, gdy rozmowa na kule stała się bardziej ożywną, chciałem drapnąć, gdy na nieszczęście na bulwarze Bineau spotkałem generała Dąbrowskiego. Jechał galopem na ogromnym koniu, w towarzystwie sztabu, lśniącego od złotych akselbantów, piór i czerwonych pasów.

Pędzili, jak wicher, lecz pomimo to, dostrzegli mnie poza drzewami. Dąbrowski stanął na miejscu, jak wryty. Pamiętam dotąd jego wściekły, straszny wygład.

— Kapitanie, uciekasz, zdaje się od bitwy? zawołał grzmiącym głosem.

Straciłem przytomność i odpowiedziałem: — Tak, generale.

— To nieźle! A czy wiesz, co cię za to czeka?

Odwrocił się i zakomenderował:

— Czterech ludzi... postronek... i powiesić mi tego łajdaka na tem oto oknie. Szkoda dla niego nabożów, przydadzą się na wersalczyków.

Nie zdążyłem się obejrzeć, gdy dyndałem już na ramie okna. Czułem, że głowa moja nabrzmięwa, powiększa się, jakby miała pęknąć i że cały ciężar mego ciała koncentruje się pod brodą. W dole słyszałem śmiech; potem tentent oddalających się jeźdźców.

Moi oprawcy zapomnieli mi rąk związać, więc chwyciłem niemi za postronek i odetchnąłem nieco, gdy w dole usłyszałem głos, wołający:

— Trzymaj się pan dobrze, zaraz ci pomogę!

Po chwili uczułem, że postronek zwolnił i spadłem na miękki grunt.

Był to właściciel domu, który schował się na czas mej egzekucyi, a ponieważ należał do innej partyi, postanowił mnie ocalić. Oszłoł mionny, zaledwie potrafiłem mu podziękować i natychmiast rzuciłem się w stronę Sekwany. Te-

Magazyn Konfekcyj

dziecinnej pod firmą

FRANCISZEK MARTIN Rynek główny 1. 12

poleca na wiosne i lato

Peleryny, Zakiety i Sukienki dla pańienek do lat, 16 Ubranka, Zarzutki i Kurtki dla chłopców do lat 12, jak również: Kapuzy, Kapelusze, Czapki, Skarpetki, Pończochy, Fartuszki i BLUZKI DAMSKIE. W niedziele i święta zamknięte

nił i wniósł votum zaufania, co zgromadzeni jednogłośnie uchwalili.

Następnie gospodarze wyjawiali kolejno, co im dolega, a p. poseł wszystkich wystąpił i przyrzekł co tylko będzie w jego mocy, to uczyni dla Borzęcina.

W końcu p. Franciszek Zbyszycy wyszczególnił zasługi, jakie poseł oddał Borzęcinowi, podziękował mu publicznie i wniósł trzykrotny okrzyk „niech żyje“ co zgromadzeni z pełnej piersi powtórzyli.

Mieszkańcom Borzęcina należy przyznać, że zrozumieli, kto uczciwie i sumiennie pragnie dla nich pracować, i że szczerze i chętnie przyjęli wiele zasłużonego posła.

KRONIKA.

KUPOJĄCY TYLKO U CHRZEŚCJAN

KRAKÓW, 11 lipca.

— **Kalendarzyk kościelny.** Dziś we czwartek Pięta papieża męczennika, Pelagii panny męczenniczki i Sabina wyznawcy; w piątek Jana Gwalberta opata i Marcyanny panny męczenniczki.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczyna się o godzinie 3 minut 45, zachód przypada o godzinie 7 minut 46, długość dnia wynosi godzin 16 min. 1.

— **Nabożeństwa.** W niedzielę przypada rocznica poświęcenia kościoła Najświętszej Panny Maryi, PP. Wizytek na Biskupiej, św. Idziego i św. Katarzyny. Odpust zupełny. W kościele OO. Paulinów na Skalce w niedzielę odpust bractwa SS. Aniołów Stróżów.

— **Mały Rynek.** W całym Krakowie nawet na Kazimierzu niema zakątka, któryby tak uragał porządkom i czystości, jak Mały Rynek. A plac ten leży w środku miasta, w pobliżu najokazalszej polskiej bazyliki N. P. Maryi. Takich straganów, takiej rudery, śmieci i brudu nie spotka się nawet na Wolnicy, na Kazimierzu. Na straganach, których nigdy nie myto, sprzedają się owoce, jarzyny lub wiktuały i to pod okiem fizyka miejskiego, który tu ma swoje ognisko domowe. Dziwić się należy, że przedstawiciel i naczelnik miejskiego

raz już stanowczo postanowiłem się schronić od wersalczyków i skwitować z galonów kapitańskich. Przemknąłem się do rzeki i pociechu, ostrożnie wsunąłem się do wody, właśnie w tem samym miejscu, naprzeciwko tej białej brzozy. Cała miejscowość wygląda dotychczas tak samo, jak wtedy. Pływałem doskonale, zamierzyłem więc przepłynąć prosto w poprzek prądu, gdy nagle za sobą usłyszałem salwę wystrzałów, jedną potem drugą. Poczuliśmy, że mam duszę na ramieniu. Dokoła mnie woda zapieniała się od spadających gradem kul.

Ale położenie moje jeszcze się pogorszyło, gdy rozległy się strzały także z przeciwnej strony. Słyszałem, jak kule gwizdały dokoła, skurczyłem się.

Paskudna chwila! Brrr!...

Wreszcie dopływam do przeciwnego brzegu i wychodzę z wody. Ma się rozumieć, aresztują mnie natychmiast. Opowiadam dowódcy, co mię spotkało, ale on ani gadać ze mną nie chciał, ani mię słuchać. I znów usłyszałem komendę:

— Pod mur go!

Krzyczę, ryczę, błagam, bronię, się rękami i nogami, proszę, aby mi pozwolono zobaczyć się z generałem. Zaprowadzono mnie do niego.

Widzę go teraz przed oczami: wysoki, chudy stał obok konia, opierając się ręką o siodło.

Rzucam się ku niemu, zaczynam coś mówić. Lecz generał ani spojrzął na mnie.

— Pod mur! krzyknął.

Prowadzą mnie pod wysoki nasyp obok drogi razem z dziesięcioma innymi, których świeżo ujęto, ustawiając szeregiem.

urzędu sanitarnego tak dalece się oswoił z widokiem tego brudu, że go to nic nie razi, a w pierwszym rzędzie komisya sanitarna i komisya targowa z jego relacyi powinny się dowiedzieć, że w mieście istnieje plac targowy, który wymaga koniecznego i natychmiastowego uporządkowania. Prócz tego Rynek mały należy otoczyć należytą opieką policyi, ponieważ tam gromadzi się na chodnikach cała gielda pijacka, która niepokoi przechodniów, obrzuca najwstrętniejszymi wyrazami i tamuje ruch a wreszcie kwitnie tam kradzież kieszonkowa.

— **Wielkie ognie sztuczne.** W sobotę na korzyść krakowskiego pyrotechnika p. Michała Mądrykowskiego odbędą się w Parku krakowskim wielkie ognie sztuczne w połączeniu z festynem o zajmującym programie, jak wysiżgi na kogucie, koniu, psie, łabędziu i dziku, a więc same nowości. Znając pomysłowość naszego niezrównanego ogniomistrza spodziewać się można, że Park Krakowski przepelni się publicznością, aby uczcić zasłużonego pyrotechnika krakowskiego.

„**TOW. OŚWIATY LUDOWEJ.**“ Zarząd krakowskiego Towarzystwa Oświaty ludowej założył w czerwcu jedną nową czytelnia ludową w miejscowości Cygany (pow. Tarnobrzeg) oraz uzupełnił biblioteki w 82 dawniej założonych czytelniach w gminach: Dębno, Porąbka Uszewska, Rudawa, Rudno, Olesno, Otfinów, Siedliska, Majdan sieniawski, Piskorowice, Tyńnowice, Osiek, Emolas, Dzikowice, Krzątka, Niwiska, Siedlanka, Sokółów, Werynia, Żółnia, Czarna wieś, Kościelniki, Mników Ruszcza, Dobra, Mszana dolna, Pisarzowa, Skrzydlna, Potok, Baligród, Gołabkowie, Jazowsko, Maszkowice, Moszczenica, Paszyn, Prziśnetnica, Zbyszycy, Zakopane, Błaszowa, Zwiernik, Ba bice nad Sanem, Bochórzec, Drochobyczka, Dubiecko, Kosztowa, Krzywca, Niżyniec, Gac, Siennów, Bobrowa, Błaszowa, Boguchwała, Borek-stary Dulegówka, Jawornik-polski, Kielnarowa Siedliska, Słocina, Straszyle, Swilcze, Baryczka, Czudec, Kozłówek, Lubla, Niebylec, Wrzawy, Zembrzyce, Kamesznica, Łodygowice, Milówka, Rycerska-górna, Rychwałd, Sucha, Żywiec, Brenna, Grabowice, Hownica, Ligota, Lipowiec, Zarzecz, Koniaków, Dąbrowska, Grana.

Przez cały czas protestowałem, jak mogłem najgłośniej. Teraz przyznaje, że to było bardzo komiczne.

Potem usłyszałem komendę „pal“ i straszliwy huk strzałów... Coś uderzyło mnie w brzuch. — To już kłapa, mówię do siebie i przewracam się na ziemię.

Ale przytomności nie straciłem. Zdaje mi się że się budzę, że zaczynam widzieć światło... czuję na sobie jakiś ciężar, któremu nie mogę podoleć.

Wreszcie ostatkiem sił odwalam z siebie ten ciężar, patrzę dokoła.....

Niema żołnierzy, niema generała, wszyscy odeszli. Ja żyję.

Pokazało się, że żołnierze ustawili nas niedbale, w stojącego przedemną towarzysza niedoli trafiły kule, przeznaczone dla mnie. Padając, przewrócił mnie ale ja przytem nie poniosłem żadnego zdraśnięcia.

Panie! Nie uwierzysz pan, jak to miło, po takich dwóch przygodach, czuć się całym i zdrowym, zobaczyć znów niebo i drzewa.

— Cóż pan zrobił potem?
— Zrzuciłem do djabła swój mundur kapitański z galonami, kupiłem sobie bluzę i poszedłem pieszo. Naza jutrz byłem już w Pontoise, gdzie czekała na mnie z utęsknieniem kuzynka i, co pan na to powiesz, tego samego dnia złapałem w rzece szczupaka dziesięciofuntowego.

Tak! Dobre to były czasy, panie Durand!

—00000000000000000000—

Ogółem rozestano w roku bieżącym 6409 książek wartości 5,511 Kor.

— **Dla podniesienia naszego przemysłu.** Byłoby rzeczą pożądaną, aby jak największa liczba rzemieślników naszych uzyskała możność zwiedzenia wystawy wzorowych warsztatów rękodzielniczych i najnowszych narzędzi maszynowych, którą otwiera w dniu 1 października b. r. Urząd dla popierania małego przemysłu we Wiedniu przy Severingasse Nr. 9.

Jakkolwiek z ogłoszenia tego Urzędu, rozestanego przed paru dniami, wynika że niezamożni rękodzielnicy mogą otrzymać zasiłek na koszty podróży i utrzymanie w Wiedniu, jeżeli zgłoszą się o to do Dyrekcyi wspomnianego urzędu najdalej do 22 lipca b. r. — ale z uwagi na krótki termin tych zgłoszeń i na znaną szczupłość fuduszów jakie na takie cele przeznacza wspomniany Urząd ministerjalny, należy się obawiać, że tylko bardzo mała ilość kandydatów będzie przy tych zgłoszeniach uwzględniona.

Dlatego wypadałoby, aby wszystkie powołane czynniki, opiekujące się naszym rzemiosłem, jak: Izby handlowe i przemysłowe, korporacje, gminy, Związki Stowarzyszeń przemysłowych, stowarzyszenia Pomocy przemysłowej itd. obmyśliły zawczasu zdobycie środków należytych, któreby umożliwiły ułatwienie jak najszerszym kołom rzemieślniczym zwiedzenie wspomnianej bardzo ważnej dla nich wystawy.

Liga Pomocy przemysłowej zwraca na ten moment uwagę powołanych i interesowanych czynników ofiarując ze swojej strony pomoc i pośrednictwo w celu organizowania zbiorowych wycieczek na tę wystawę.

— **Kurs gorzelnictwa dla właścicieli, dzierżawców i administratorów dóbr ziemskich** odbędzie się we Lwowie w czasie od 2—7 września br. staraniem komitetu Towarzystwa gospodarczego. Powyższy kurs obejmować będzie następujące wykłady: 1. Ogólne wiadomości z gorzelnictwa i kontrola ruchu gorzelnictwa — 18 godzin wykładu — prel. prof. T. Chrzaszcz dyr. kraj. szkoły gorzelniczej w Dublanach. 2. O maszynach w gorzelnictwie używanych i kołach — 2 godz. wykładu — prel. inż. K. Ajdukiewicz, prof. akademii rolniczej w Dublanach. 3. Ustawodawstwo gorzelnicze — 6 godzin wykładu — prel. radca Fr. Josse, starszy inspektor straży Skarbu.

Z kursem tym połączone będą wycieczki naukowe w celu zwiedzenia gorzelnicy doświadczalnej w Dublanach, fabryki drożdży w Zamarstynowie, rafinerii spirytusu J. Baczewskiego we Lwowie, fabryki maszyn gorzelniczych ks. A. Lubomirskiego we Lwowie.

Zgłoszenia ustne lub pisemne na kurs powyższy przyjmuje kancelarya Komitetu (ulica Karola Ludwika 3) do 15 sierpnia br.

— **Zarząd Tow. właścicieli realności** prosi nas o zamieszczenie następującej wzmianki: Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie (Karmelicka l. 15.) nie miało i nie ma nic wspólnego z Krakowskim oddziałem ochrony podatników.

— **Z pałacu sztuki.** Obecna wystawa Tow. Art. Pol. „Sztuka“ zostanie 15 b. m. zamkniętą.

Frekwencya Muzeum narodowego. Statystyka przedstawia się jak następuje:

	w styczniu w dniu powszednie	586	w święta	979	osób
lutym	328	901			
marcu	389	931			
kwietniu	672	1394			
maju	1501	1925			
czerwcu	2039	4531			
lipcu	1866	2290			
sierpniu	2076	2838			
wrzesniu	1295	3009			
październiku	865	1890			
listopadzie	388	1510			
grudniu	376	543			

Ogółem w dni powszednie 12329, w święta 22701 osób

— **Prowincjonalne uawczki.** Wczorajsze przedstawienie „Wesołej wdówki“ zaznaczyło się epizodem bardzo niestosownym, który mógł

Lalki i zabawki

letnie poleca po niskich cenach i w wielkim wyborze

C. SZCZURKOWSKI, KRAKÓW, GRODZKA 2.

wywołać złudzenie, że jest się gdzieś na głębokiej prowincyi, nie zaś w teatrze wielkomięskim. Jeden z wykonawców i to właśnie taki, wobec którego jedynym kryterium „artyścizny” może być tylko najdalej posunięta pobłażliwość, uważał za stosowne wyrazić w wysoce nieprzyzwoity sposób swoje nieukontentowanie z krakowskiej prasy, dziwnie zgodnej w braku zachwytów dla jego „kreacji”. Gruba aluzya wywołała na widowni efekt zapewne niezamierzony, gdyż przyjęło ją głuchem milczeniem, które najlepiej wyraziło wrazenie tego epizodu. Najlepszą obroną ze strony aktora wobec krytyki byłoby zmuszenie jej do zmiany sądu, czego jednak z pewnością nie osiągnie się brutalnymi „dowcipami”.

ZGROMADZENIE EMERYTÓW NAUCZYCIELSKICH. W sali krakowskiej rady powiatowej zebrał się w piątek, po południu emeryci i emerytki krajowego nauczycielstwa ludowego, celem podjęcia akcji, zmierzającej do polepszenia ich nadzwyczaj nędznego bytu materialnego, co wobec polepszenia plac urzędnikom wszelkiej kategorii a nawet i nauczycielstwu ludowemu stanowi niejako warunek istnienia i bytu ich samych i ich rodzin.

Zebrało się kilkudziesięciu uczestników, steranych i posiwiiałych w długoletniej służbie dla narodu, szermierzy i pionierów oświaty ludowej a widok tych niedobitków tak licznej niegdys armii nauczycielstwa ludowego był ciekawy i rzewny.

W każdym prawie słowie przebijała gorzka pamięć przeżytych walk i zawodów, przecierpianych sekatur i prześladowań tem bardziej, że stanęli znowu wobec nowej a strasznej krzywdy, jaką im wyrządzono zapomnieniem o nich zupełnie, wśród ogólnego gorączkowego niemal krzątania się około polepszenia bytu najrozmaitszych funkcyjaryuszów państwowych i autonomicznych.

Jeżeli się zważy, że dzisiaj prawie każdy nie tylko kancelista, lecz dyetaryusz i woźny są dowy, i każdy nauczyciel po kilkunastu latach służby lepiej stoją materialnie, aniżeli przeważna liczba tych steranych pracą nadmierną i wysiłkiem, a obarczonych rodzinami emerytów, ścisła się serce i rozumie się dopiero wtedy ich boleść i ich determinację w postanowieciu niezłomnem, aby raz jeszcze podnieść na kraj cały okrzyk żalu i oburzenia i własnymi, choć tak wątłymi siłami dobijać się tego, co dla nich przedewszystkiem uczynić należało, żądać podwyższenia ich zaopatrzenia a zatem podwyższenia ich emerytur.

Na wniosek p. Olszewskiego wybrano przewodniczącym zgromadzenia p. Andrzeja Myszała a sekretarzami pp. Saloniego i Hostynka. Po zagajeniu posiedzenia przez przewodniczącego i objęciu czynności przez sekretarzy wszczęła się dyskusya ożywiona nad sposobami i drogami, jakimi dążyć należy do zamierzzonego celu. Z nadzwyczajnym ożywieniem brali w niej udział pp. Kolbiarz, Lubczyński, Saloni, Cześnikiewicz, Klimala, Domosławski, Zieliński, Rosół, Kurtowski i Mioduński.

Uchwalono jednogłośnie, poparty przez licznych innych mowców następujący wniosek p. Saloniego: „Zgromadzenie uchwała rozwinąć jak najenergiczniejszą a samodzielną akcyę, zmierzającą do podwyższenia emerytur nauczycielom i nauczycielkom, będącym w stanie spoczynku, oraz postanawia wybrać komitet, który ma się tą sprawą bezzwłocznie zająć.” Wybrano też natychmiast przez aklamacyę na prozycyę p. Mioduńskiego komitet w skład którego weszli pp. Myszał, Hostynek, Saloni, Cześnikiewicz, Klimala, Kolbiarz, Olszewski, Lang i Zięba z Krzeszowic, z prawem zakooptowania jeszcze innych członków w miarę potrzeby.

Uchwalono również, że na bieżące wydatki komitetu ma każdy z przystępujących do akcji emerytów i emerytek złożyć kwotę 1 k. a funkcyę skarbnika powierzono p. Langowi. W dyskusyi, jaka się jeszcze rozwinęła nad wskazówkami dla komitetu, w najbliższych dniach ukonstytuować się mającego, podnosiły się energiczne głosy, że w obec prób, jakie już czynio-

no, oraz petycyi, jakie już wnoszono w tej sprawie do sejmu krajowego przez pp. posłów Tomaszewskiego, marszałka krajowego Badeniego i ks. arcybiskupa Bilczewskiego, a które najmniejszego nie odniosły skutku i petentom zwrócono je z zawiadomieniem: „że Sejm co do załączonych petycyi nie powziął żadnej uchwały” — chwycić się należy jak najenergiczniej środków, aby konieczne słuszne te postulaty emerytów nauczycielstwa krajowego przeprowadzonymi co rychlej zostały i obowiązek ten wybranemu z łona zgromadzonych komitetowi kategorycznie przekazano, oraz objawiono jednomyślnie żądanie, że akcyę mają objąć i skonsolidować emerytów nauczycielskich oraz wdowy i sieroty po nauczycielach ludowych w całym kraju bez różnicy wyznania i narodowości.

Uchwalono jeszcze, aby o akcji tej zawia domić wszystkich emerytów, nancz. lud. w całym kraju i zaważać ich do wspólnego działania. Zgłoszenia przystępujących do tej akcji i po 1 k. od osoby nadysłać należy na ręce skarbnika komitetu p. St. Langa, Kraków, Rakowiecka l. 25.

Gra w karty w Austrii. Z wydanego niedawno sprawozdania ministerstwa skarbu, dowiedzieć się można niektórych szczegółów o rozpowszechnieniu gry w karty w Austrii. Kontrola pod tym względem jest bardzo ścisła, bo do użytku przychodzą tylko karty ostępowane. Dochód z tego źródła wynosił 660,441 kor. Ostępowano ogółem 1,678,225 talii, z których tylko 5,134 było wyrobionych za granicą. W ten sposób 1 talia kart przypada na 16 mieszkańców. Z tych talii 152021 t. przeznaczonych dla taroka, 439,629, dla pikiety, — 765,221 było kart niemieckich, u nas prawie nie używanych 107,702, t. do polskiego wista, reszta rozdzielała się na rozmaite mało znane rodzaje gry, a 84 talii było przeznaczonych wyłącznie na pasjanse. Statystyka nie mówi wiele talii sportrzebowala Galicya, ale można śmiało przyjąć że połowa „polskiego wista” rozchodzi się w naszym kraju.

Oprócz kart ostępowanych dla wewnętrznego użytku, wyrobiono w Austrii 2,420,000 talii na eksport.

Całą tę ilość wyrobiono w 10 fabrykach, z których dwie znajdują się w dolnej Austrii, 2 w Tyrolu, 3 w Czechach i 3 na Północnym.

W Genewie założono międzynarodowe Towarzystwo, które, członkowie należą przeszło do 15 narodowości. Ma tam swoich przedstawicieli: Anglia, Austria, Belgia, Dania, Brazylia, Fracya, Niemcy, Hiszpania, Rumunia, Szwajcarya, Stany Zjednoczone i inne. Sekretaryat tego Stowarzyszenia funguje stale w Bolonii. Najbliższy zjazd członków odbędzie się w sierpniu b. r. w Kambridge w Angli. Obrady będą prowadzone w języku Esperanto.

Najtańszy

Skład Fortepianów W. BARABASZA

KRAKÓW, Rynek L. 39, i p. Lina A-B
(Dom W-go J. F. Fische ra)

Telegramy.

DYSKUSJA BUDŻETOWA w IZBIE.

WIEDEN. W Izbie posłów toczyły się wczoraj w dalszym ciągu rozprawy nad prowizoryum budżetowem.

Pos. Czerny domagał się poparcia ubezpieczenia robotników od słabości i od wypadku, jakoteż zaprowadzenia ogólnego ubezpieczenia na starość i w razie niezdolności do pracy.

Pos. Bianchini omawia zachowanie się Węgry wobec Chorwatów i czyni wszystkie miarodajne czynniki odpowiedzialnymi za trwają-

cy dziesiątki lat ucisk Chorwatów przez Węgry.

Na tem obrady przerwano, poczem pos. Hlibowicki w zapytaniu do prezydenta uzala się, że wiceprezydent Zaczek na onegdajszym posiedzeniu odebrał drowi Markowowi głos z powodu, że przemawiał w języku rzekomo nie krajowym, przez co nie tylko pogwałcono zagwarantowane konstytucyą prawo wolności słowa, ale wogóle i zasadnicze ustawy państwowe. Nad kwestyą narodowościową nie można ani w Izbie poselskiej ani w państwie przejść do porządku dziennego; z czysto socyologicznego stanowiska nacyonalizm musi być uważany za najpiękniejszy kulturalny objaw dwudziestego wieku.

Prezydent upomina mówcę, by ograniczył się do zapytania. (Żywe okrzyki, czy to jest zapytanie).

Pos. Hlibowiecki: pragnę udowodnić krajowosc języka. Dr. Markow i ja wybrani zostaliśmy przez stronnictwo narodowo-rosyjskie. (Okrzyki na ławach ruskich: Niema Rosjan w Austrii). Kandydaci tego stronnictwa otrzymali przeszło 183.000 głosów.

Nasze stronnictwo stoi na stanowisku, że małosurusi szczep w Galicyi jest tylko małym odłamem małosuryskiego szczepu w Rosji i całego narodu rosyjskiego. Wobec tego stronnictwo nasze uważa język rosyjski za język krajowy w Galicyi.

Po ponownem upomnieniu przez prezydenta pos. Hlibowicki kończy zapytaniem, na podstawie jakiego postanowienia regulaminu odebrano drowi Markowowi głos mimo, że nie został przedtem przywołany do porządku ani też nie udzielono mu napomnienia.

Prezydent Weisskirchner podnosi w odpowiedzi, że wówczas kierował obradami pierwszy wiceprezydent dr. Zaczek i wydał zarządzenie przeciw drowi Markowowi. Ja chciałbym jednak że wysoką Izbę zapytać, jakie inne zarządzenie mógł wydać pierwszy wiceprezydent, skoro przy obecnym stanie prawnym język rosyjski w Austrii nie został jeszcze policzonym do języków krajowych. (Burzliwe oklaski; okrzyki: „Bogu dzięki”). Oświadczam więc, że postąpienie dra. Zaczka zupełnie pochwalam (ponowne oklaski) i że całe prezydium w tej kwestyi jest z nim jednego zdania. (Oklaski).

Dr. Markow woła: „Niech żyje austriackie rusiństwo...”. (Okrzyki wśród Rusinów: „Ruscy zdraycy!”)

Następne posiedzenie odbędzie się dzisiaj o godzinie 11 przed południem. Na porządku dziennym dalszy ciąg pierwszego czytania prowizoryum budżetowego.

Z KOMISJI NIETYKALNOŚCI POSELSKIEJ.

WIEDEN. Komisya nietykalności poselskiej na odbytem wczoraj posiedzeniu przydzieliła między innymi drowi Jabłońskiemu referat w sprawie posła Szajera, a pos. Rübenaubauerowi dwa wypadki pos. Stapińskiego. Następne posiedzenie komisji odbędzie się we wtorek o godz. 10 rano.

O JĘZYK W PARLAMENCIE.

WIEDEN. Wczoraj wieczorem odbyła się rozstrzygająca konferencya związku czeskich posłów w sprawie parlamentarnego języka. Po bardzo burzliwej dyskusyi 34 głosami Młodoczechów, Staroczechów, katolickich narodowych i realistów przeciw 31 głosom agrarczyków i radykałów odrzucono żądane przez tych ostatnich rozpoczęcie obstrukcyi i przyjęto wnioski pośredniczące rządu. Propozycye te są następujące:

1) Interpelacye i pisemne wnioski inicjatywne będą przyjmowane w czeskim języku i drukowane jako dodatek do protokołu w tekście czeskim i autentycznym tłumaczeniu.

2) Wygłaszane po czesku mowy będą również dołączane jako dodatek do stenograficznego protokołu w autentycznym tłumaczeniu.

3) Mowy, wygłaszane w czeskim języku, będą ogłaszane w *Reichsratskorespondenz* w tekście czeskim i w tłumaczeniu.

Towarzystwo Stolarzy w Kławaryi Zebrzydowskiej objęto na własność: Skład wyrobów meblowych i tapicerskich
Zarejestrowane z ograniczoną poręka.

Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarancya jakości. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer

ALFONSA WAWRZECKIEGO

w Krakowie, ul. Wiślna 3

i poleca go łaskawym względem P. T. Publiczności.

ALFONS WAWRZECKI.

W kwestyi, jak się ma to dokonywać w protokołach i w *Reichsratskorenspondenz*, odbędzie dzisiaj klub czeski konferencję z prezydentem gabinetu. Czescy radykali mieli się jednakże na ten sposób załatwienia tylko prowizorycznie zgodzić.

CZESI a JEZYK ROSYJSKI.

WIEDEN. Niemile zdziwienie budzi w Izbie poselskiej zachowanie się Czechów w sprawie niewczesnego żartu pos. Markowa z językiem rosyjskim. Posłowie czescy publicznie zapewniali, że bronić będą języka rosyjskiego i wyrażają oburzenie z powodu zachowania się wiceprezydenta Zaczka. Obiega nawet pogłoska jakoby pos. Kramarz bynajmniej niedyplomacyjną dał studentom ruskim odpowiedź, ale powiedział, że ma nadzieję, iż z czasem język rosyjski zdobędzie sobie prawa w Austrii.

ROKOWANIA o UGODĘ.

BUDAPESZT. Wczoraj po południu o godzinie 6 min. 45 ukończono na razie rokowania ugodowe. Po południu kontynuowano narady w sprawie taryf kolejowych. Obustronni referenci fachowi będą dzisiaj w Wiedniu rokowania kontynuowali, podczas gdy ministrowie i sekretarze stanu wczoraj wieczorem odjechali do Budapesztu i w piątek rano powrócą celem kontynuowania rokowań. W poinformowanych kołach słychać, że mimo zgodnych intencji obu rządów, przy ogromnych rozmiarach materiału może się nie uda ostatecznie zakończyć rokowań w tym tygodniu, tak że zajdzie potrzeba ponownego zebrania się reprezentantów obu rządów w późniejszym terminie.

ROZRUCHY AGRARNE W ROSYI.

PETERSBURG. O niepokojach chłopskich w okręgu Ładoga donoszą, że około 200 chłopów rozciągnęło sznur przez kanał, aby przeszkodzić przejazdowi parowców. Policję przyjęto gradem kamieni, a komendanta znieważono. Gdy komendant kazał dać ognia, chłopci rzucili się do ucieczki. Dwóch chłopów zginęło, 10 odniosło rany; czterech z nich już zmarło, a 7 znajduje się jeszcze w niebezpieczeństwie życia.

BERLIN. Korespondent petersburski „Berliner Tageblattu“ donosi, że w 17 guberniach grozi nieurodzaj. Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło odnośnym gubernatorom sporządzić listy potrzebnych ze strony rządu środków pomocy. W trzech okręgach gubernii kurskiej wybuchły niepokoje chłopskie.

KATASTROFY KOLEJOWE.

Wczoraj w nocy w pociągu osobowym Nr. 5, jadącym w kierunku do Wołoczysk w odległości 20 wiorst od Bogdanowca, wykoleiła się i doznała uszkodzeń lokomotywa i cztery wagony. Ofiar w ludziach nie było. Przyczyna wykolejenia jeszcze nie znana.

Z Podwołoczysk telegrafują: Naczelnik tuższego urzędu ruchu kolejowego donosi, że rosyjski pociąg osobowy nr. 5 wykoleił się na stacji Derażnia, wskutek czego rosyjski pociąg pospieszny doznał trzechgodzinnego opóźnienia. Wykolejenie nastąpiło na wjazdowej zwrotnicy.

ZATARG JAPOŃSKO-AMERYKAŃSKI.

LONDYN. Do „Daily Telegraph“ donoszą z Hagi, że w kołach członków konferencji panuje bardzo pesymistyczne zapatrywanie na zatarg japońsko-amerykański; powiadają, że między obu rządami wymieniono już bardzo ostre noty, i że Japonia zmuszona będzie do interwencji w Kalifornii na korzyść swych poddanych.

LONDYN. Jak donosi „Daily News“ z Waszyngtonu, koła rządowe Stanów Zjednoczo-

nych są zdania, iż w najbliższym czasie przyjdzie do starcia z Japonią na tle otwarcia Chin dla handlu. Z tego też powodu Stany Zjednoczone, są za wzmocnieniem swego stanowiska na Oceanie Cichym, które dotychczas jest słabym. Tem tłumaczą ostatnie zbrojenie morskie Stanów Zjednoczonych.

WASZYNGTON. W kołach oficerów marynarki Stanów Zjednoczonych uważają konflikt zbrojny z Japonią za nieunikniony. „New York Herald“ zapowiada wybuch wojny na najbliższe tygodnie. Zdaniem tego pisma, Ameryka posiada dowody, że Japonia od dawna przygotowuje się do zbrojnego wystąpienia przeciw niej, Ameryka też uprzedzić musi Japonię.

Pismo „Woold“ gorąco apeluje do narodu i rządu amerykańskiego, aby zaniechano planów prowokujących Japonię.

Ze świata.

Kradzież klejnotów koronnych. Następujące szczegóły w sprawie sensacyjnej kradzieży orderów z zamku dublińskiego donoszą: Klejnoty skradziono za pomocą dorobionego klucza z kasy ogniotrwałej, ustawionej w wieży zamkowej, dzień i noc strzeżonej. Jak zręcznie kradzieży dokonano, dowodzi choćby to, że nikt ze straży nie widział złodziei i nie ma pojęcia, kiedy mniej więcej kradzież spełniono. Być może, iż nastąpiło to przed kilku tygodniami, odkryto zaś kradzież dopiero teraz, gdy z powodu przybycia króla Edwarda do Dublinu, wicekról Irlandji. lord Castletown miał być mianowany wielkim mistrzem orderu św. Patryka, i w tym celu należało wyjąć z szafy insygnja orderu. Jak powiadają, skradziono następujące przedmioty: gwiazdę wysadzoną wielkimi brylantami brazylijskimi z krzyżem z rubinów i szmaragdów, dokoła którego ciągnie się obwódka z niebieskiej emalii usiana różowymi brylantami. Gwiazda ta przedstawia wartość 30.000 funt. sterl. Dalej oznakę brylantową z krzyżem z rubinów i szmaragdów wartości 10.600 funt. sterl., oraz pięć złotych, emaljowanych naszyjników orderowych wartości 4.000 funt. sterl. Policja dublińska rozesłała telegraficznie opis skradzionych klejnotów na wszystkie strony świata, dotychczas jednak na najmniejszy ślad nie natrafiono. Order św. Patryka, patrona Irlandji, ustanowił król Jerzy III-ci dn. 5-go lutego 1783 r. Głową jego jest król angielski, wielkim zaś mistrzem każdy wicekról irlandzki. Oznakę orderu stanowi biała, owalna tarcza z czerwonym krzyżem św. Patryka, na którym leży liść koniczyzny (oznaka narodowa irlandczyków) z trzema złotymi koronami. Do stroju orderowego należy również srebrna gwiazda 8-ramienna z tarczą orderową, oraz łańcuch złoty z harf ukoronowanych i kwiatów róży, połączonych sznurem. Wstęga orderu jest jasno-niebieska.

Podróż na górze lodowej. Z Londynu donoszą, że niedawno zawinął do portu Scalloway, na wyspach Szotlandzkich, norweski parowiec „Königsberg“, na pokładzie którego znajdowali się rozbitkowie z norweskiego statku rybackiego „Prince Olaf“. Kapitan tego statku, nazwiskiem Godi, opowiadał straszne przygody załogi w okolicach lodowych, gdzie ich statek uległ rozbiciu. Załoga składała się z 10 ludzi oprócz kapitana, gdy dnia 16 kwietnia o puszczali brzegi Norwegji. Skoro zaczęli się zbliżać do okolicy lodowej, nawiedziła ich nie pogoda, burza. — Lód wydawał się nie do przebycia, w końcu jednak dotarli do jakiejś szczeliny, w której kłębiło się mnóstwo fok. Wpędzili je głębiej w szczelinę i płynęli za nimi, w nadziei znalezienia za lodowcami otwartej spokojnej wody. Skoro jednak okręt

znalazł się w szczelinie, między dwiema górami lodowymi, poczęły się te góry ku największemu przerażeniu śmiałych żeglarzy zbliżać ku sobie; nagle usłyszeli pod sobą straszny trzask i łomot. Góry, szersze pod wodą, niż na zewnątrz, strzaskwały i zmiażdżyły spód okrętu, którego górna część osiadła skutkiem tego na złączonym lodzie. Wszyscy żeglarze znajdowali się w chwili katastrofy na pokładzie, i wprawdzie choć nie się nie stało, położenie ich było prawdziwie groźnym, gdyż każdej chwili zachodziła obawa, by góry lodowe albo się jeszcze bardziej nie zbliżyły i w swych potężnych uściskach na miazgę ich nie zdusiły, albo się nie rozsunęły, a oni powpadaliby wówczas do wody. Przeważnym w największym pośpiechu napełnili dwie łodzie zapasami żywności, węglami, wodą i t. p. Gdy na szczęście góry lodowe nieco się rozsunęły i pozostawiły między sobą wąski pas wody, wówczas żeglarze spuścili szybko łodzie i najspieszniej wypłynęli z obrębu niebezpiecznych gór. Ponieważ jednak było niemożliwym w małych czółnach żeglować daleko po otwartym morzu, przeważnie postanowili wylądować na jakąś górę lodu, płynącą w stronę cieplejszych stref, co też uskuteczнили. — Wyciągnęli obie łodzie na wierzch i urządzili sobie pod niemi legowiska. Powietrze było wciąż bardzo mroźne, śnieg padał nieustannie. Tak żeglowali na tym naturalnym okręcie lodowym przez kilka dni i nocy wśród dotkliwego mrozu, aż spotkali statek, z którego spostrzeżono rozbitków i uratowano.

Szarańcza w puszczy Białowieskiej. Na Puszczy Białowieskiej, jak donoszą pisma warszawskie, spadła w wielkiej masie szarańcza, która niszczy drzewa i tak objada je z liścia, że więdną i schną najzdrowsze nawet pnie. Dotychczas w Puszczy Białowieskiej robactwo zniszczyło około 2.000 dziesięcin lasu, a 20 tysięcy dziesięcin jest zagrożonych.

W obawie, aby nie uległa zniszczeniu cała puszcza Białowieska, ludność miejscowa postanowiła wziąć się do pracy i tysiącami przesiaduje w lasach i tępi robactwo. Bezinteresownym tym pracownikiem brak instruktorów, którzyby mogli wskazówkami swemi uczynić pracę ich owocniejszą, jak dotychczas bowiem z nadludzkimi wysiłkami połączone niszczenie robactwa daje bardzo słabe wyniki.

Lud miejscowy tem chętniej ima się ciężkiej pracy, ponieważ obawia się, że szarańcza jest zwiastunem epidemii, która pochłaniać zaczęła ofiary w ludziach.

Zniszczone przez robactwo przestrzenie puszczy przedstawiają ponury, przestraszający ogromem spustoszenia, widok.

N A D E S Ł A N E.

Szczawa
Krondorfska
uznana za
najlepszą i naturalną.

General. zastępstwo na Galicyę i Bukowinę:
Perlberger & Schenker, Kraków Grodzka 48.

MATTONIENO
GISSHÜBLER
naturalna
szczawa alkaliczna

Mieczarnie Letnie

„E. Dobrzyńskiej“

„w Parku Dra Jordana na i Plantach“ (obok biskupiego Pałacu) „Już otwarte“.

C. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy, ważnego od 1-go maja 1907 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze: Przyjazd do Krakowa i do Podgórze: 12.10 w nocy, osobowy, Nr. 11, z Krakowa, 12.20 w nocy, osobowy, Nr. 11, z Podgórze-Plaszowa...

Loterya Karlsbadzka

2 ciągnięcia. 6164 wygranych główna wygrana 100.000 Koron w gotówce Cena losu 1 korona

Pierwsze ciągnięcie już 6 sierpnia 1907. Wszystkie losy grają bez dopłaty na obydwie ciągnięcia. Losy po 1 kor. polecają: Kantory wym. kolektury, trafiki i t. d.

Prawa zastrzeż.

Każde nasiadownictwo karnel

Jedynie prawdziwym jest tylko Thierry'ego Balsam

z zielonym znakiem ochronnym „Zakonnica“. 12 małych lub 6 podwójnych flaszek lub 1 wielka specyal. z pat. zamk. k. 5. — Thierry'ego mać bawkowa

„Nasz Kraj“

Największy tygodnik literacko-artystyczny w Polsce. DRUGI ROK WYDAWNICTWA. Zeszyt objętości przeszło 48 stron druku z dobi kilkadziesiąt ilustracji.

„SZKOŁA“

w silny sposób poddający krytyce obecny system szkolnictwa galic. „Nasz kraj“ rozpoczął drukować oryginalną, nigdzie dotąd nie drukowaną powieść z manuskryptu MICHAŁA CZAYKOWSKIEGO (SADYKA PASZY) — pod tytułem:

„RODZINA GIŁOW“

Prenumerata roczna K. 20, półr. 10, kwartalnie 5 z przesyłką pocz. Zeszyt 40 h. — Adres Redakcyi i Administracyi: Lwów, Plekarska 32.

5 koron więcej zarobku dziennego

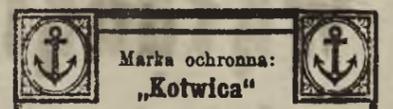

Towarzystwo domowych robót pończoszkowych. Poszukujemy osób obojga płci do plecienia na naszej maszynie. Prosta i szybka praca przez cały rok w domu.

Towarzystwo domowych robót pończoszkowych Thos. H. Whittick i Ska, Praga, Frantiskovo nabrzezi 6-194. 701 0

„Przewodnik dla Organistów“

zawierający wskazówki jak organy w dobrym stanie utrzymywać, reparacje i strojenie ich samemu skutecznie i t. d. jest do nabycia w Administr. „Głosu Narodu.“

Liniment. Capsici comp., Pain-Expelleru,

jest powszechnie znane jako wyśmienite, bóle uśmierdzające nacieranie; do nabycia we wszystkich aptekach po cenie 80 hal., K 1.40 i 2 K. Przy kupnie tego powszechnie ulubionego środka domowego należy przyjmować tylko butelki oryginalne w pudełkach z naszą ochronną marką „kotwica“.

Ważne dla wyjeżdżających do Brazylii! Słownik portugalsko-polski opracowany pod redakcją F. B. Szdanowskiego, wyszedł z druku

Do wynajęcia pokoje z utrzymaniem frontowe, u P. JÓZEFY ROGOSZOWEJ Kraków, ul. Graniiczna L. 14.

Odznaki studenckie i uniformowe

poleca:

**największy wybór i w najlep-
szych gatunkach**

STEFAN POREBSKI

Kraków, Rynek gł. 32 dawniej Andrzej Schulz.

W niedziele i święta zamknięte.

Zamówienia odwrotnie.

IWONICZ

Zakład Zdrojowo-Kąpielowy i Klimatyczny

(Stacja kolejowa Iwonicz w Galicji).

Najsilniejsza Szczała siono-jodowo-bromowa. Oddawna stwierdzona jej skuteczność we wszystkich postaciach żółtów (*scrofulosa*), w chorobach kości, jamy nosowej, uszu, skóry i w ogóle we wszystkich chorobach wymagających przyspieszenia odnowy materii. Leczenie ortopedyczne i masażowe. Inhalatory systemu „Waldenbarga“ i systemu „Clara“. Kąpiele w gorącym powietrzu systemu „Polana“, tudzież sztuczne kąpiele gazowe.

Lekarze zakładowi: Docent Dr. Antoni Gabryszewski ze Lwowa i Dr. Julian Staniszewski z Krakowa, tudzież 6 lekarzy wolno praktykujących.

W sezonie I-ym od 15 maja do 20 czerwca i w III-ym od 20 sierpnia do końca września mieszkania znacznie tańsze.—Uwolnienia od taksy na podstawie świadectw ubóstwa udziela się tylko w I i III sezonie.

Urządzenie zakładu wzorowe, oświetlenie elektryczne, wodociągi, kaplica zakładowa w której odprawia się codziennie Msza św.

Zamówienia na mieszkania, wodę mineralną, sól, ług i muł przyjmuje i wszelkich wyjaśnień udziela **Dyrekcja Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego w Iwoniecu.**

477 8

OBRAZY olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich. — E. LEICHT, Kraków ulica Piłarska, przy bramie Floryańskiej, poleca wielki wybór ram własnego wyrobu. — Najstarsza firma w tym zawadzie założona w 1866. r.

Filia c. k. uprzyw. galic. akcyjnego

Banku

hipotecznego

w Krakowie

przyjmuje wkładki na asygnacje kasowe

oproc. po 4¹/₂%

z 30-dniowym wypowiedzeniem.

Nowe wysokoram. Singera maszyny

do szycia sprzedają za gotówkę o połowę taniej niż sprzedający na raty, z 5-letnią gwarancją. Maszyna ręczna z pokrywą kor. 48 nożna kor. 54, pierścieniowa kor. 78, Central-Bobbin ker. 96. Zadatek kor. 15, a reszta za zaliczką. Cenik maszyn do szycia nr. 4 darmo.

Stanisław Rundbakin

WIEDEŃ, IX/1 Grüne Torg 23.

Większą ilość
miodu czysto
pszczelnego
poszukuje handel pod
firmą:

Wojciech Olszowski
w Krakowie,
Mały Rynek róg ulicy
Szpitalnej.

OSTRZEŻAM!

każdego ktokolwiekby potrzebował zarzutki i ubrania, ażeby się nie dał uwieść na oko e'eg. wygładającym na wystawach magazyn. wiedeńskich ubraniom got., które ani krojem ani odrobieniem nie mogą się równać z wykonczonemi ubraniami z mojej pracowni; w cenie różn. niema. A zatem

Łaskawi Panowie!

zamaw. zarzutki i ubrania u Zygmunta Chlii, krawca w Krakowie ul. Wielopole 1.3 obok gł. poczty.

Wypożycza się fraki i angiezy. — Wszelkie zamów. na prow. uskutecznią się możliwie jaknajprędzej.

„Tulipan“ Diamant Stahl Sense

za każdą kosę ręczną gwarancją jeżeli ostrze nie odpowie, od dnia kupna licząc 10 miesięcy do wymiany. Wysyła do każdej miejscowości franco po 3 korony za sztukę.

Kiefer Feliks

Kesmark. 700 10

Tanie czeskie PIERZE!

5 kilo, świeżo darte K. 9-60, lepsze K. 12 białe, puchowe, darte, Kor. 18, 24 śnieżno-białe, puch., darte, K. 30, 88 Wysyła opłatnie za pobraniem. Zwrot lub wymiana dozwolone za zwrotem porta. — *Benedict Sachsen Lobes 284, p. Pilsen, Czechy.*

Canada-Kosiarki „Noxon“

wyrób pierwszego rzędu,

467 10
Wiązacz snopów - - - -
Zniwiarka - - - - -
Kosiarka do trawy - - - -
Widłowy roztrzaskacz siana-
Grabiarka do siana i zboża -
nienagannie robiące, dostaje się
od firmy

Ph. Mayfarth i Ska w Wiedniu II 1

fabryki maszyn i odlewnie żelaza

Frankfurt n/M., Berlin, Paryż.

Ilustrowane cenniki darmo i franko.

POWIAT. KASA OSZCZĘDNOŚCI

w WIELICZCE

podniosła stopę procentową z d. 1 lipca b. r. z 4¹/₄%

na 4¹/₂%

od wszystkich wkładek i podatek rentowy za wkładających opłaca z własnych funduszy. 958

JEDYNA W KRAJU

FABRYKA PASÓW maszynowych

Ignacego Wurma

w Krakowie ul. Kanonicza l. 18.

Zakład artystyczno-kamieniarski

Józefa Kuleszy

naprzeciw cmentarza w Krakowie posiada wielki wyb. got. pomn. z piask., granitu i marmuru. Podejmuje się wykon. grobowców w miejscu i na prow. [24c]

Prawdziwe wina mszalne oraz wina stołowe od Przew. Duchowieństwa osobliwie polecane i najlepszej jakości dostarcza chrześcijańska firma Hieronima Hemmel, właśc. ogrodów winnych i pieców wapiennych w Dolnych Danajowicach Nr. 19, stacja kolejowa Mikulów, Morawa.

Przesyłka próbna conajmniej 28 lit. Przesyłki w beczkach 56 do 100 lit. franco stacja Mikulów, Morawa.

rok 1903 20 do 24 ct. za litr, białe lub czarne.
" 1898 22 " 24 " " " " " "
" 1894 24 " 26 " " " " " "
" 1895 26 " 28 " " " " " "

Szczególnie wyborne są:
rok 1900 28 do 30 ct. za litr, białe lub czarne.
" 1901 30 " 36 " " " " " "
" 1899 32 " 36 " " " " " "
" 1889 36 " 40 " " " " " "
" 1886 40 " 45 " " " " " "
" 1885 45 " 50 " " " " " "

Młode wina 1904 24, 26, 28 ct. za litr.
" " 1906 20, 24 ct. za litr.

Wina deserowe:
Muszkatowy (Ausbruch), słodki i mocny, 70 ct. za litr.

Wino czerw. sł. i łagodne 45 ct. za litr.
Ocet winny 10 ct. za litr.

Stanisław Wojacek, H. Hemmel
Dol ni. Duna Jowicach Mikulów, Morawa.

W Zakopanem

u p.

Józefy Rogoszewej Chramcówki, L. 10

są pokoje do wynajęcia po przystępnych cenach.

Organista

pełniący obowiązki organisty i instruktora muzyki przez 11 lat w Staniątkach i Nowym Sączu poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia w Adm. Głosu Narodu. pod: „Organista“. 934 1

1/2 KILO PIERZA GĘSIEGO. tylko 60 cent.

Rosyłam zupełnie nowe, szare pierze, ręką darte, pół kilo tylko 60 cent, te same w lepszym gatunku tylko 70 cent. w pocztowych pakietach próbnych 5 kg. za pobraniem pocztowem.

M. Krasa, handel pierzem - Pradze (Prag, Czechy)

Wymiana dozwolona.

Uprasza się o dokładny adres.

Bryndza owcza karpacka.

5 kg. świerzutkiej deserowej 8. 25 ct.
5 " majowej I-a 3 " zlr.
5 " ostrej 2. " "
5 " masła deserowego 4. 50 ct.
5 " kuchennego 3. 90 ct.
5 " s'ony grubej 3. 50 ct.
5 " miodu patoka 3. 25 ct.
5 " śliwek bośniackich 1. 30 ct.
1 " kawy surowej od 1.05 do 1.60 ct.
Herbata w paczkach po 30 — 50 i 1 zlr.

poleca Dom epsportowy:

Kiefer Leo, Késmark (Węgry)

Dzierżawa

Folwark Paszczyzna pow. Ropczyce, z dobrą komun. cr. 9 km. od stac. kolei żel. w Dębicy i cr. 6 km. od stac. kol. żel. w Ropczycach, w obszarze cr. 315 mórg austr., z dobrą ziemią i bardzo dobrymi budynkami, jest od 1. 7. 1908 na 10 lat Rodakowi do wydzierż. Warunki dzierżawy są wyłożone w tutejszej kancelarii w godz. 8—12 rano, gdzie pp. Reflektanci zgłosić się zechcą. (960)

Administ. Skarbu Dębickiego w Borku p. Dębica.

Potrzebna

GUWERNANTKA

Niemka z francuskim, muzykalne mają pierwszeństwo. — Wiadomość w klasztorze św. Tomasza Szpitalna.

Praktykant

zamiejscowy z ukończoną drugą klasą gimnaz. dobrej kondyty znajdzie umieszczenie w handlu papieru **Juliana Kurkiewicza** Kraków, Mały Rynek. (959)

Meżczyzna

na stanowisku któryby chciał poślubić młodą i przystojną pannę z bardzo dobrego domu ale bez posagu niech się zgłosi dołączając fotografię pod „Nerite“ poste restante Kraków, główna poczta za okazaniem kwitu inseratowego. Na anonimowy nie będzie odpowiedzi. 941 6

Pokój frontowy

z osobnem wejściem, umeblowany na I p. do wynajęcia każdego czasu. Wiadomość na miejscu, ul. Zyblikiewicza l. 6, I p. 952-3

Rower

używany, do sprzedania za 35 zlr. Wiadomość: ul. Podzamcze 24 II p. oficyjna, lub też w drukarni „Głosu Nar.“